

Az örménykúti „erdész”

Interjú Hetényi Magdolnával

A Szarvas-Gyomaendrőd-Kondoros háromszög belsejében található az a település, amelyikről elsőre valamilyen egzotikus sejtelve támad az embernek: Örménykút. Talán az alapítóira utal a név... A választ *Hetényi Magdolnától* sikerült megkapnom, akit pedig *Frankó Róbert* erdőmérnök erdőfelügyelő segítségével találtam meg.

– *Jó napot kívánok! – Először tebát a településről kérdezem, hogyan kapta ezt a nevet?*

– Nem régi ez a helység, az elmúlt rendszerben alakították ki, a környék egyik legnépesebb tanyacsoportjára alapozva. A neve csak közvetve kapcsolódik idegen nemzethez, talán az akkori divat eredménye (ld. pl. Jereván ltp. – a szerző).

– *Az erdőfelügyelő úrtól tudom, hogy a település és környéke kevés erdővel határos.*

– Igen, ez a jellemző. A korábbi Szarvasi Állami Gazdaság 300 hektáryi erdeje, fásítása a kárpótlások után harmadára csökkent, és 1993-tól a mai Szarvasi Agrár Rt bérleményként kezeli. Tudni kell, hogy szórvány erdőkről van szó, legelői erdőfoltok, mezővédő erdősávok, majorfásítások, öntözőmű véderdők formájában.

– *A földhasználat jellege a talajadottságok következménye is?*

– Részben igen. Szarvas felé gyakrabban a szikes jellegű terület, Hunya irányában a réti talajok a jellemzőek. Előbbieknél a füves legelőt tarkítják kis területű erdőfoltok, a jobb termőhelyeken akácok, nemes nyárasok is találhatóak. Sajnos, a kárpótlást követően számos esetben szenvedte meg az erdő a hozzá nem értést, vagy az átmeneti gazdálanságot. A mai időszakban mondható el, hogy rendeződtek a sorok az erdők kezelése terén is.

– *Az rt. területén hogyan történik az erdőkezelés?*

– A hat település, köztük Örménykút erdejének erdőterve 1998-tól hatályos. A benne foglaltakat, mint ügyintéző, én figyelem, részt veszek a tervezésben, a kivitelezés előkészítésében, felügyeletében. Végzettségem szerint agrárgazdász vagyok, ezért az rt. szerződéssel foglalkoztat szakirányítót. *Kovács József* erdészt, aki vállalkozó is egyben, agilis, a negyvenes éveiben járó békéscsabai szakember.

– *Úgy tűnik, hogy Örménykút esetében is az erdősáv a legjellemzőbb erdőforma.*

– Igen. És kifejezetten a szántóföldi gazdálkodást, más mellett az öntözés hatékonyságát is segíti (pl. a vízsórárs optimális beállítását). A kiszámíthatatlan időjárási, csapadékviszonyok között ez fontos gazdasági kérdés.

– *Az erdősítések, kialakult erdők hogyan viselik a változatos időjárási hatásokat?*

– Csodákat nem tudnak mutatni. Van olyan eset, hogy az előzőleg aszályok miatt sikertelen nemes nyáras erdősítésben akácra váltottunk. Mit tesz erre a természet: a tartós belvízben ment tönkre az új erdősítés!

– *Melyek a leginkább alkalmazott fajok?*

– Az átlagos, vagy jobb termőhelyeken akácot, Kopecky- és olasz nyár fajtaikat találunk. Gyenge talajadottságú helyen a turkesztáni szil is főfaj (ld. a fényképen, Hetényi M. felvétele). Az erdősávokban, erdőfoltokban inkább az akác a jellemző, de van nemes nyáras-kőrises-ezüstfás-cserjés erdősáv is.

– *Nyilvánvaló, hogy a sokféle növény nemcsak az embernek hasznos. A vadra gondolok.*

– Főleg a fiatalos korig jelent veszélyt a nyúl- és az őzállomány. Sajnos, szinte minden erdősítésben észlelhető több-kevesebb hántás és/vagy rágás, ezek az abiotikus károkkal tetézve elképzelhető hatásúak. A gazdálkodó vadászárságot ezért rendszeresen tájékoztatjuk, ostorozzuk, remélve a vadkárelhárítás sikerét.

– *A fakitermelés, erdősítés milyen formában történik?*

– A kitermelést és az erdősítés ápolását szerződött vállalkozókkal oldjuk meg. Lényegében nem túl nagy területeket érint egy-egy évben ez a kötelezettség. Az erdősítésre többnyire az rt. dolgozói közül csoportosítunk dolgozókat.

– *Sajátos, láthatóan nem búzóágazata az erdészet az rt.-nek.*

– Persze, ekkora területen, ilyen minőségű erdővel nem lehet csodát csinálni. Az rt. a kezelt erdőterületen szakszerű munkával a szántóföldi gazdálkodást segíti, miközben egyfajta környezeti rendszert is fenntart.

– *Az eddigiektől eltérően, Ön az első hölgy, akivel interjút készíthetek. Mondjon néhány mondatot magáról.*

– Mezőgazdászként dolgozom az rt.-nél, tíz éve kezdtem foglalkozni az erdészeti teendővel. Eleinte sok szervezési, rendezési feladat adódott, mára egyre inkább szakmai teendők a meghatározók. És egyre több szakmai ismeretet is sikerült elsajátítanom, így a szakirányító erdészrel is, az erdőfelügyelővel is szót értünk. A szakmai munkában adott esetben a vezetők is segítenek.

– *És amikor nem dolgozik az rt.-nél?*

– A családommal Szarvason lakunk, két huszonéves, lány- és fiúgyermekünk van, ők más pályára készülnek, még tanulnak. Az erdőt illető munka érdekes színfoltja a mindennapoknak, a távol eső helyek bejárása, a munkák előkészítése, irányítása, ellenőrzése, az eredmény élménnyé alakulása egy kicsit erősebben kapcsol ehhez a vidékhez.

– *Köszönöm a bemutatkozást.*

Apatóczy István

